

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 «
Pe 1 lună .. 2 «

N-rii de Duminecă pe an 4 coroane.

Pentru România și America 10 coroane.

Pentru România și străinătate zmerii de zi pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima oră 14 bani; a doua oră 12 bani; a treia oră 8 bani
pe fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

TRIBUNA

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 24.

Unul dintre cei mulți.

De Ioan Russu-Șirianu.

Nenorocirea satelor noastre sunt cârcimile jidovești. O mare parte din câștigul țaranului român merge pe rachiul care-i omoară trupul și sufletul...

E dovedit anume, că în măsura rachiului beut se stânge neamul: pe unde se bea mult, mamele nasc mai puțin și nou născuții mor mai tare; acolo boalele de tot felul au patul cel mai cald, și pe an ce trece, flăcăii, floarea neamului și nădejdiile noastre în viitor, ajung tot mai ofiliți și mai puțini buni de oștire.

Tot așa: acolo se sporesc și fărădelegile. Beția-i face pe oameni sălbatici: se bat și își poartă ură pentru orice lucru de nimic. Se omoară cași când ar fi vorba d'un lucru de toate zilele. Se fură, se pune foc, — și așa mai departe, tot păcate grele.

N'avem noi dușman mai înverșunat de cât — cârcimile și n'avem datorie mai înaltă de împlinit de cât să desobicinuim, să desmântăm poporul dela beutură, care face din om ne-om!

Și pe cât este de stricăcios rachiul spurcat, pe atât sunt o nenorocire pentru viața noastră națională Ovreei cârcimari de pe sate... Li văzurăm astă-iarnă umplând foile ungurești și pe Unguri de spaimă despre »revoluția valachă«, minșind că Românii s'au sculat ori au de gând să sară cu arma asupra Ungurilor, să-i înnece în sânge... Și pe dinșii s'au arătat ca singurii cari au bărbăția să lupte »pentru mărirea și cinstea neamului unguresc«, dar și singurii primejduiți. Au și strigat »ghewalt«, iar stăpânitorii din Budapesta au umplut satele românești cu jandarmi și miliție... Zadarnică a fost protestarea noastră până la înaltul Tron; pentru a nu tulbură somnul Jidanilor de pe sate, adunările noastre populare au fost oprite, pentru că așa le venia la socoteală Ovreei: Românii să nu fie deșteptați, ci să rămână tot în întunec, turmă bună de tuns și dusă de nas.

Li văzurăm apoi, cu prilejul celor două alegeri, ca pe cei mai înverșunați dușmani ai partidului național român și unelte netrebne cari prin rachiul lor și cu banii luați dela candidații unguri și jidani au căutat să aducă la stare de îndobitocire poporul nostru: să îmbete pe alegători și sufletele să le cumpere!

Cârcimarilor și negustorilor jidovi de pe sate li-se mai alătură acum alt soi de Jidov: avocatul! Incep, încetul cu încetul, să se încuibe adevărat în satele românești și advocații jidovi.

Și nu se mulțumesc acești advocați jidani că pot trăi în tichnă și face avere — *din prostia Românului*, ci mai vor să treacă și drept conducători fie ai satului unde au

ajuns, fie ai mai multor sate, ba chiar comitate... Nu-l văzurăm oare pe MÉRÓ SÁMI din Boroș-Ineu cum îmblăteă mai astătoamnă pe Români, cum ne batjocorea, și el, pripășit p'acolo din Galiția, de unde tatăl său va fi venit cu fluerița, dăscăindu-ne pentru că ne iubim neamul și limba și nu vrem să le schimbăm cum și-a schimbat el — numele!

Iar Jidovași de aceștia sunt în toate satele, în toate comitatele.

Primum tocmai acum la redacție »*Temesvári Hirlap*« în fruntea cărei avocatul jidov Rozenthal Gyula din Lugoj dăscălește rău pe fișpanul Pogány... Și așa scrie jidovașul acesta, de par'că el ar fi Dumnezeu Ungurilor din Banat... Ci-că Ungurii din comitatul Caraș-Severin sunt în primejdie mare, aproape să-i cutropească Români. Iar la toate e de vină fișpanul Pogány, care, vezi Doamne, nu e destul de înflăcărat Ungur, n'a ajutat cum ar fi trebuit pe Unguri împotriva Românilor, ci într'una s'a dat în coale cu aceștia, și a ajutat pe sub mână, pânăce acum iată unde au ajuns: la alegerea pentru Dieta Români au învins în cinci locuri...

Noi, care bine știm ce trebuie să sufere frații din Caraș-Severin, cari am urmărit cu luare aminte luptele mari ce ei trebuie să poarte, care am văzut cum zi de zi fișpanul Pogány și oamenii sei au îngreunat propășirea Românilor și au căutat să ușureze soarta Ungurilor, — vedem bine că toate învinuirile lui Rozenthal sunt numai pentruca el să facă pe grozavul, să se arate apărător al Ungurimii, ca astfel să câștige vază, dar' mai ales — bani. Iși poate adică ori și cine închipuie ce bine i-ar merge jidovului dacă prin scrisorile sale ar izbuti să trântescă pe fișpan și mai ales dacă s'ar numi un altul *dupăcum dânsul voiește*... Toți ar zice: Asta-i omul naibii, tare, nu glumă, la el să mergem!...

În felul acesta Ungurii din comitatul Caraș-Severinului ar ajunge să fie conduși d'un — Jidov!

Îl și pofteste deja pe fișpanul să se ducă »în țara sa muntoasă«, în Ardeal de unde a venit! În Caraș-Severin trebuie să meargă lucrurile după pofta Rozenthalilor... Ungurii de naștere nu mai știu să apere nația lor, ci trebuie s'o apere — Rozenthalii!

Așa le trebuie de altfel, căci cine e de vină dacă Rozenthalii și Samii de pretutindeni și-au luat nasul la purtare? Pogány și ceilalți fișpani ca dânsul, cari li-au dat nas, așa că acum nu se mai mărginesc să trăiască și să aibă cuvânt cel mult în satul ori orașul lor, ci vor să hotărăscă asupra soartei întregului comitat...

E treaba Ungurilor însă, cum se vor descurcă cu Jidovii lor... Ceeace trebuie să-i îngrijească pe Români e faptul că

Ovreei aceștia se amestecă din ce în ce mai mult în mersul vieții noastre naționale.

Să fim cu ochii în patru și să păzim poporul de orice legătură cu nebotezații!

În »*Sieb. D. Tagblatt*« organul principal săsesc a apărut un articol despre broșura lui Réz Mihály intitulată »*Magyar fajpolitika*«, (politica ungurească de rasă). Broșura apărută de un timp mai îndelungat cuprinde în scurte articole, publicat prin »*Bud. Hirl.*« vecinicul cântec al maghiarizării pus însă pe un sistem bine chibzuit și pornind din orientări mai largi. Scriitorul foii germane nu intră cu puține excepții — aproape de loc în polemică cu ideile lui Réz. Dar tocmai faptul acesta precum și tonul articolului nu ne lasă în îndoială despre atitudinea sașilor față de tendințele lui Réz. Mirați ne întrebăm, care este logica dintre atitudinea politică de azi a Sașilor și între felul lor de a privi toate tendințele de maghiarizare cărora Réz nu le dă decât o variantă nouă și interesantă ca formă dar veche ca fond.

Domnia kossuthistă.

Ce ni-se pregătește nouă Românilor (și tuturor naționalităților) sub domnia kossuthistă se poate vedea din următoarele: La 16 Iunie în congregația comitatului Temișanei s'a hotărât ca să se ceară dela Dieta o lege mai aspră pentru noi.

Iată ce zic domnii d'acolo:

«După a noastră părere partea privitoare la resvrătire împotriva naționalităților, partea privitoare la ațâțare a legii penale, precum și unele părți din legea de alegere, trebuie înăsprită, precum și întregită.

«Suntem de părere că §-ul 153 ar trebui întreținut în acel înțeles, că s'ar pedepsi ca resvrătire nu numai ceice s'au adunat cu arme împotriva unei clase, confesiuni ori naționalitate, ci și cei cari atacă un partid politic.

«Această resvrătire să fie pedepsită, ca adaos, și cu lipsirea de drepturi politice...

«Din legea penală §-ul 172 să fie schimbat așa fel, că ațâțările împotriva partidelor politice să fie socotite și pedepsite cu ațâțare (împotriva naționalității) și ca adaos de pedeapsă să se dea și confiscarea drepturilor politice și pierderea slujbei.

Cu alte cuvinte: Românul care va îndemna pe frații săi să țină cu Românii iar nu cu Kossuth, să fie băgat nu numai în temniță, ca resvrătitor, ci să i-se mai ia și drepturile politice și (dacă e preot, învățător ori avocat) să peardă și slujba. Iar dacă se vor aduna Românii la sfat, fibirăul iute să asmuțe asupra lor jandarmii, și cine va scăpa cu viață dinaintea plumbilor, s'ajungă în urmă osândit ca — resvrătitor!

Iată ce vor kossuthiștii să facă!...

Convorbire cu dr. Carol Lueger.

Un redactor dela «*L'Indépendance Roumaine*» a avut o convorbire cu primarul Vienei Lueger, care s'a exprimat în modul său original așa de frumos despre Români, încât ne face plăcere să reproducem convorbirea.

«Am știut că voi veni la prietini și că voi fi bine primit. Dar nici pe departe nu m'așteptam la așa primire măreață și la așa semne de dragoste. Poporul român cunoaște bine pe prietenii săi cu inima deschisă.

Redactorul întreabă: Dvoastră a-ți aflat fără îndoială, că primirea Dvoastră a produs impresie neplăcută în cercurile maghiare și că să va face o interpelare în delegația ungurească.

Dr. Lueger ride cu hohot:

— N'am fost surprins. Preșința mea la București nu-i încântă, acuma își varsă năcazul. Ei au mișcat cerul și pământul să mă împedecă să viu. N'au anunțat ei, că voi fi bătut în București?

Redactorul: De fapt prezența Dvoastră aici coincide cu evenimente cu influență hotărâtoare pentru raporturile între Austria și Ungaria și noi urmărim cu atențiune încordată desfășurarea lucrurilor.

Dr. Lueger: Fără îndoială coincidența aceasta dă caracter politic vizitei mele. Dar eu mă hotărâsem decisiv să vin la expoziție încă înainte de asta cu 3 luni, deci înainte de Kossuthiadă, înainte de schimbarea decorațiilor din Budapesta. Când ai amici în depărtare nu e nimic mai natural, decât dorința de a-i cunoaște în persoană la ei acasă; iar casa Dvoastră e bine aranjată.

E și plăcut și folositor a fi în preținie cu voi și prin călătoria aceasta mi-am făcut datoria de bun austriac. Interesul Românilor și al Austriacilor e să poarte preținie strânsă unii cu alții și eu îmi voi pune toate puterile spre aceasta. Și dacă Ungurii fac din prezența mea la București un eveniment însemnat politic, să le fie de bine. Și apoi? De sigur n'am venit aici să-i fac plăcere dlui Kossuth!

Mă întrebi ce influență o să aibă evenimentele ultime asupra dualismului austro-ungar? Un om politic care cutează să profetească ce are să se întâmple nu peste 10 ani, dar peste 10 luni, trebuie să fie ori un geniu, ori un prost. Cât despre dualism, să-ți spun un lucru sigur și evident:

Austria are mai multe afaceri comune, cu România, decât cu Ungaria. Bucatele românești le consumă austriacii, nu ungurii și să mă crezi, că noi mai bucuroși mâncăm boi din România, de cât boi ungurești.

Ajungând vorba la românii din Ungaria, dr. Lueger ne caracterizează astfel:

«Iacă un popor brav, bun și credincios. Nu zic, că nu va avea și scăderi, fructele apăsării și nedreptății de veacuri, pe care le-a suferit. Dar câtă putere de rezistență are, cu câtă evlavie ține la tradițiunile lui! Eu am simțit totdeauna adânc respect față de el, și respectul acesta s'a prefăcut în iubire puternică. Când cu afacerea Memorandului, li-am putut fi și eu de ceva folos; dar ei mi-au răsplătit însutit prin preținia și iubirea lor. N'aveți nici o grijă, căci cauza lor dreaptă va învinge».

Partidul kossuthist împotriva delegațiilor. În partidul kossuthist s'a pornit o mișcare pentru a da un vot de neîncredere delegațiilor cari nu și-au făcut datoria lor către națiune. Kossuthiștii sunt foarte nemulțumiți cu colegii lor din delegație pentru că aceștia n'au răsturnat pe ministrul de externe Goluchowski, votându-i deplină încredere. Astfel în sânul partidului kossuth-

ist s'a iscat o ceartă și dezbinare între cei cari nevrând să se pună rău cu guvernul și nevrând a-l pune în încurcătură, și-au călcat cuvântul, și între ceilalți cari ard de dorința vitejiilor curuțești. Ei se tem că vechiul duh al curuților se va stinge și că toți vor deveni labanți, vânduți neamțului. Noi însă știm că nemulțumirea lor este de altă natură. Când guvernul va găsi și pentru ei vre-o căpătuială grasă, atunci ca printr'o minune nemulțămirea lor se prefăce în deplină mulțămire.

Manifestații antimaghiare în Viena. Partidul creștin — social din Viena a ținut din nou o adunare în care s-a discutat caraghioasa acțiune a ungarilor de a se răsbuna pe Lueger; dr. Porzer a zis: «Voim să susținem Austria ca mare putere. Vrem să reconstituim Austria mare cum a existat până la 1867. Dacă foile ungurești cer răsturnarea lui Lueger, răspundem că nu-i putere pe lume care să poată înlătura pe Lueger». El rămâne toată viața sa primarul nostru. Vorbește apoi celebrul orator popular Hermann Bielohlawek. El spune că toate națiunile Ungariei cari nu joacă după fluierul căpitanilor, sunt asuprite în chip nemai pomenit. Ungurii să silesc de a nu-și desminți originea. Supt Árpád au cuprins țara niște cete de tâlhari și ungurii n-au uitat aceasta frumoasă ocupație nici până în ziua de azi. Azi, ce-i drept, nu s'a mai face tâlhăria ca supt Árpád și Rozsa Sándor. Hojiile să fac azi pe calea stoarcerii. Vorbește apoi despre apărarea industriei austriace și spune că nu vor mai cumpăra vite din Ungaria ci din altă parte (Voce: *Din România!*). Ungurii vor trebui să se păciuască, ori altfel îi vom părăsi.

Austria. Biroul central pentru apărarea intereselor agricole și silvane ale Austriei a ținut supresidenția prințului Auersperg o ședință discutând raportul către Ungaria. Referentul *Hohenblum* a spus următoarele: Comunitatea vamală cu Ungaria este frântă, cu desăvârșire prin tariful vamal autonom. Trebuie să căutăm forma convenției comerciale pentru aranjarea raporturilor noastre economice în Ungaria. Față de agitația și mișcarea tulipanului care în Ungaria a devenit un sport, agrarienii trebuie să ne declarăm *solidari cu industria*. Tendințele ungurești de boicotarea industriei noastre vor primi ca răspuns măsuri de represalii în contra produselor agricole ungare. Vom căuta mai ales să ne apărăm cultura noastră de vite. Vom cere ca să nu să importe nici o vită fără a fi supusă examinării veterinare. Vom apăra industria făinii și vom boicota vinul unguresc. La sfârșit, comisiunea a adoptat o moțiune prin care se protestează în contra mișcării dujmane industriei austriace în Ungaria.

Deschiderea expoziției generale române.

Cuvântarea Regelui României rostită Marți la deschiderea expoziției din București:

«Vă mulțănesc din toată inima pentru urmările călduroase ce ne adresați, mie și reginei, cu această ocaziune solemnă.

Privirea retrospectivă ce a-ți aruncat asupra României de ieri, cu indicațiuni și fapte atât de fericite alese, pun într'un relief sezisant progresele realizate de România de astăzi. Cu o intimă și profundă bucurie salut deci prima noastră expoziție națională, adevărată sărbătoare a muncii românești și demnă încoronare a 40 de ani de lupte și eforturi.

Cu drept cuvânt evocați această amintire a legionarilor lui Traian și a alipirei țării noastre de marele imperiu roman, căci acest fapt istoric domnia toată viața noastră națională. Pentru România originea ei ilustră a fost în genere mândrie și sprijin.

Această redeșteptare a conștiinței de rasă, afirmată prin virtuțile războinice ale Românilor și printr'o aspirație seculară a unei vieți proprii și agasit consacrară definitivă în Regatul român independent.

După victoria de pe câmpul de războiu era natural să ne dăm samă de cuceririle realizate pe tărâmul luptei pacifice și să știm ceea-ce am făcut și mai ales ceea-ce ne mai rămâne de făcut pentru a merge înainte pe căi sigure și productive, spre independența economică.

Această frumoasă expozițiune, în care se oglindesc toate manifestările culturale și activității naționale, dela plugăritul tradițional până la cele mai recente creațiuni ale industriei, mică și mare ne ve arată în mod clar progresele realizate în acest scurt timp dela epoca, de când ne-am îndreptat silințele noastre către o mai inteligentă punere în valoare a bogățiilor noastre.

Numai acei, cari cunosc punctul de unde am pornit, adecă starea noastră economică de acum 40 de ani, vor putea judecă în mod drept asupra minunatei schimbări, care s'a săvârșit în domeniul agriculturii, al industriei și cu deosebire asupra mijloacelor de transport. Îmbunătățirea acestor din urmă, mulțumită înființării căilor ferate, a încercat exportul nostru de cereale și a mărit în aceeași măsură bogăția publică.

Deși încă în perioada de creștere, industria noastră, la rândul ei, a și luat un avânt îmbucurător, care promite să satisfacă o bună parte a nevoilor noastre.

Putem dar' să fim mândri de acest mare pas înainte, care a izvorit un ecou de simpatie chiar dincolo de frontieră, în țările cari ne-au făcut cinstea să se unească la aceasta serbare.

Dar' să nu uităm să adresăm prinostul nostru de recunoștință bărbaților de stat, cari au condus poporul pe această cale rodnică desfășurând de asemenea pe terenul economic falnica deviză a coroanei de oțel: «Prin noi înșine».

Cu deosebire adresez felicitările și mulțumirile mele cele mai vii și cele mai sincere a celor, cari, însufleții de o credință nestrămutată și o activitate fără păreche, și-au pus toate silințele în această primă manifestare a propășirii naționale.

Eu declar expozițiunea deschisă».

Ședința delegațiilor.

Subcomisiunea delegațiilor ungurești pentru socoteli a ținut o ședință în care s'a dat socoteala despre tot budgetul comun.

Raportorul *Nagy Emil* a arătat că deși budgetul anului 1903 a avut în excedență, acesta s'a consumat în anul următor încât a rezultat un deficit de 3 milioane și jumătate.

Deficitul acesta a mai sporit pentru unele cheltueli ale artileriei încât el se urcă la 8 milioane 346 de mii. Dacă vom scădea din cheltueli veniturile vamale menite mai întâi să le facă față, atunci suma totală care se va plăti prin cvotă va fi 260,892.000. Din suma aceasta Austria va plăti 177,636.000 iar Ungaria 86,254.000 de cor.

Budgetul acesta se votează.

În ședința plenară de ieri a delegațiilor austriace ministrul de externe Goluchowski a fost interpelat pentru tariful vamal autonom unguresc. Goluchowski a răspuns că el nu a putut împiedeca înscrierea lui în lege. Baronul *Walterkirchen* atacă pe unguri pentru că vor să desfacă orice legătură cu Austria. Nu mai poate fi vorba de comunitate, căci ungurii au frânt-o.

Să votează budgetul ministerului de externe.

ZIEGLER AGOSTON,
(proprietarul firmei ZIEGLER FERENCZ),
bandajist academic, furnisorul curții regale, atelier de instrumente medicale-chirurgicale. UJVIDEK.

Pregătesc tot felul de instrumente medicale și de chirurg, mâni, picioare artificiale, preparate ortopedice, corsete, clistire, irigatore, injectoare pentru organele sexuale femeiești; cearșafuri de pat de gumă pentru copii și lăuze, perini cu aer comprimat, oale de noapte pentru bolnavi, mașini electrice, în sfârșit tot de ce au trebuință bolnavii, medicii, moașele, friseurii să capătă la mine cu prețurile cele mai ieftine.

La dorință trimitem prețuri curente franco și gratis.

Telegrame.

Regele Carol I și Lueger. București, 21 Iunie. Dl dr. Lueger a oferit Marți seara la orele 8 MM. LL. și A. S. R. Principelui României o gustare la bufetul pavilionului austriac.

M. S. Regele a închinat paharul în sănătatea împăratului Frantz Iosef, iar dr. Lueger a ținut un toast călduros și foarte entusiast pentru Familia Regală Română și pentru neamul românesc. Apoi, așezându-se la masă, a urmat o conversație foarte animată în cursul căreia dl dr. Lueger a povestit o sumă de anecdote vieneze.

Orchestra vieneză și un quartet bărbătesc a cântat mai multe cuplete vieneze cari au produs mult haz.

MM. LL. și A. S. R. s'au despărțit apoi în terminii cei mai afectuoși de dl dr. Lueger, urându-i voiagiu bun.

Dl Lueger a spus că peste un an va reveni și va sta câteva săptămâni la Sinaia și la Bușteni.

Plecarea lui Lueger. București, 20 Iunie. Dl Lueger, primarul Vienei și membrii consiliului comunal al orașului Viena, cari au fost oaspeții nostri vre-o câteva zile în vederea Expoziției naționale, au părăsit Capitala azi cu trenul de 8 și 5 dim.

Oaspeții nostri au fost conduși până la gară de dl Al Ciurcu prim-ajutor de primar al Capitalei. La gară a venit și dl Mihail G. Cantacuzino, primarul Capitalei.

Sănătatea dlui Iorga. Știrea așa cum a dat-o un confrate, este o infamie, deoarece dl Iorga e deplin sănătos. Suntem cei dinții cari facem cu cea mai mare bucurie cuvenita rectificarea și ne exprimăm înăuntru noastră pentru răutatea scornitorilor.

Nouii fișpani. Budapesta, 22 Iunie. La Timișoara a fost numit fișpan Kapdebo Gergely. La Eger (Heves) Szederkényi Nándor iar în Hunedoara baronul Bornemissza Lipót.

Ministrul Polónyi greu bolnav. Budapesta, 22 Iunie. Ministrul Polónyi este atât de grav bolnav, că s'a ținut consiliu medical.

Duma. Petersburg, 20 Iunie. Duma imperiului a terminat debaterile asupra chestiunii agrare. Ea a decis în unanimitate să numească o comisiune de 99 membri, care să cerceteze această chestiune. Din aceștia, 91 vor fi aleși mâine în ședința de după amiază.

Cu toate cele 30 de întruniri ținute eri și la care au asistat mii de persoane ziua a fost liniștită. Aceste întruniri au decis aproape în unanimitate să sprigine Duma.

Greva brutarilor continuă.

Petersburg 21 Iunie. Matrozii flotei din Kronstadt s'au răsculat, sunt stăpâni pe oraș. Lupta cu Casacii e înverșunată. Bubuitul tunurilor să aude până la Petersburg. Miliția simpatizează cu răsculații; sunt mii de răniți.

(Kronstadtul e 45 de kilometri departe de Petersburg, are 60.000 de locuitori, este portul principal al Rusiei de nord).

Din România.

Oaspeți distinși la expoziție. Duminecă a sosit la București marele principe al Rusiei Ciril cu soția sa, care e sora A. S. R. principesa Maria, și cu o suită distinsă.

— Se vorbește, că va călători la București pentru expoziție și ministrul Kossuth.

Pavilionul domeniului Coroanei dela Expoziție.

Cel mai bine aranjat și mai curând gata din toate pavilioanele expoziției, să arată că e pavilionul domeniilor Coroanei (moșiilor regelui). Orație activității și iubirei de ordine a dlui I. Calinderu, directorul neobosit al domeniilor, pavilionul e cu gust și cu sistem aranjat, așa că după părerea tuturor vizitatorilor acesta va fi punctul de forță al expoziției. Nu numai pentru streini, ci și pentru cei din țară, este un bogat caleidoscop al tuturor bogățiilor românești.

Pavilionul reprezintă o casă țărănească cochetă în stil românesc, iar în ea îngrămădite toate bogățiile câmpurilor și pădurilor, toate produsele industriei casnice, cari sunt într'adevăr de admirat.

Găsim aici la partea agricolă straturi de doi metri de pământ arabil din toate părțile domeniului, apoi planurile sistematice ale celor 12 moși ale domeniului, cari cuprind 58.000 de hectare de pământ agricol, 670 de hectare de vie și 71.400 de pădure. Probe de bucate, vinuri, modele de ferme rurale, diferite șematizme, fotografii de tauri, vaci, cai etc. din soiurile cele mai alese, apoi broderii naționale, haine țărănești, mai departe produse brute și industrializate etc., toate în ordine cu cataloage etc.

Și toate astea le-a făcut energia dlui Calinderu.

Dr. Lueger în vizită. Sâmbătă dimineață dl dr. Lueger — primarul Vienei și dnii consilierii comunali ce-l însoțesc, au făcut o vizită dlui Dimitrie Sturdza.

Dl dr. Lueger a oferit unui omuzău un frumos album conținând vederile celor mai importante edificii ale capitalei austriece.

După amiază, dl Dimitrie Sturdza a întors vizita dlui dr. Lueger și dlor consilieri.

Dl dr. Carol Lueger a fost Luni dimineață la Sinaia.

Dejunul l'a luat la dl Emil Costinescu, care se află de Duminecă la Sinaia.

Dl dr. Schneider a plecat Luni la Viena de oare-ce va trebui să i-a cuvântul în Reichsrath.

Peste câteva zile dsa va reveni în Capitală.

O telegramă. Iată telegrama adresată de institutorii austriaci din Viena cu ocazia venirii drului Lueger în București.

«Institutorii germani întruniți la cercul «Amicilor școlii» din Viena trimit prea iubitului lor primar saluturi cordiale din patrie spre capitala poporului român, căruia îi mulțumim din inimă pentru dovezile de cordială simpatie, cu care a primit în toată țara și în București pe primarul Vienei.

«Alfons Benda președinte, Ernst Wollbach, Carl Rummelhardt, Iohann Schimner, Ferdinand Seipel, Arthur Holzwarth membrii comitetului.

Societate pentru cultura și ajutorul femeii. În București s'a constituit o societate de doamne, care are de scop de a îndrumă acțiunea femeii potrivit intereselor noastre sociale, de a-i înlesni munca și de a-i apăra interesele, asigurându-i o viață morală și de sine stătătoare. Mai departe de a ajuta cu bani femeile sărace și cerșetoare, cari merită ajutor; de a încuraja și sprijini întreprinderile femeiești cu bani.

Comitetul e compus din 51 de persoane. Bi-

roul e format de Dna Pherekide, Alimăneșteanu, Olănescu etc.

La prima ședință s'a subscris un fond de 1000 de lei.

Veniturile monopolurilor statului pe luna April și Mai sunt de 9.628.733 de franci, cu 485.899 mai mult ca în același răstimp din anul trecut.

Venitul *timbrelor* a fost de 1758.410 franci, cu 114.217 franci mai mult ca anul trecut.

Dați-vă copiii la școală.

Școala este izvorul tuturor moravurilor bune. Școala învață pe om a vorbi, a ceti și a scrie frumos. Școala agerește mintea omului. Școala dă omului înțelepciune. Școala face pe om religios și cu frica lui D-zeu. Școala este care pregătește pe om pe calea mântuirii. Școala este care învață pe om să-și iubească patria, etc.

Iată dar fraților Români câte bunătăți dă școala acelora, cari umblă în ea și o prețuiesc; și cu toate acestea cei mai mulți dintre voi nu o știți prețui, nu vă dați copiii la școală, când bine vedeți, că omul fără carte, fără învățatură, fără credință cătră neamul său și fără credință în D-zeu e ca și vita.

Dacă-ți băgă bine de seamă la alte popoare din patria noastră, mai ales la poporul jidovesc, veți observa, că jidanul, fie acela cât de sărac, își dă copiii la școală. Și oare pentru ce? Pentru că tot jidanul o știe, că omul numai prin învățatură, înțelepciune și cu frica lui D-zeu poate înainta mai cu ușor. Și știind el acestea, își dă bucuros copiii la școală, jertfește pentru ei, ca cu vremea și copiii lor să poată înainta copiii voștri. De pe sar o știe și aceea că cei mai mulți dintre voi fraților nu prețuiți școala și nu vă trimiteți copiii la școală; cu atât mai vartos își trimit dară ei copiii lor, ca să învețe și să se înțeleptească ca cu timpul și copiii lor să vă poată conduce de nas atât pe voi cât și pe copiii voștri încătrău vor vrea ei.

Și toate acestea le vede tot omul cu minte, ba le vedeți și voi fraților, dar fiindcă partea cea mai mare dintre voi n'ați umblat la școală, mintea voastră nu e coaptă, frică de D-zeu n'aveți prin urmare nu sunteți în stare a pricepe și a înțelege viclenia jidanului.

De sine se înțelege, că din neștiință și din necredință vin apoi toate relele. Nu umblați la biserică, mai bucuros mergeți la birt, nu ascultați pe bărbații voștri de frunte cari vă voiesc fericirea și binele. Ba ce e mai mult, când vi-se cere votul pentru binele obștesc al vostru nu-l știți folosi, ci-l dați jidanului pentru o beutură care e cea mai otrăvicioasă din lume — pentru rachiu (pă-lincă).

Dar unde-s înșelăciunile celea multe! Sunt mulți înșelători, cari într'una vă înșală și voi fraților aveți ochi dar nu vedeți! Apoi de ce să vă mai spun, căci bine vedeți și voi fraților, că omul fără carte, fără învățatură nu poate fi nici slujbașul cel din urmă. Ori și dacă poate fi, o pățește rău.

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“.)

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

Și ca să vedeți și să vă convingeți că tot dreptul l-am, numai o pildă vă spun. În anii 1902—1905 am ales aici un jude comunal pe un om cu purtare bună, dar fără carte. (Cu carte nu s'a aflat). Doi ani a condus cum a condus treburile comunei, dar în al treilea an când să-și împlinescă slujba, a pățit-o. Și din ce pricină? Din pricină că n'a știut carte nimic. Notariul de aici Kántor Endre văzând anume că bietul jude nu-și cunoaște nici măcar numele, a cercat norocul, mai bine zis nenorocirea. S'a pus adecă și fără știrea și folosind numele judelui a încassat (o sumă destul de frumoasă) speșele comunale dela capitlu rom.-cat. din Oradea-mare respective din Sályi. Cu banii a făcut ce a făcut, judelui însă nu i-a făcut seamă. Și dacă nu băgam eu de seamă și nu făceam arătare în contra notariului, judele cel fără carte o pățea foarte rău. Așa s'a ales numai cu pierderea oficiului. Notariul Kántor Endre, căruia mai bine i-ar stă de pecar, încă a fost suspendat 4 luni și cercetarea în contra lui e în curgere. Tocmai în zilele trecute am cercetat cauza la comitat și procurorul comitatens după-cum arată actul de sub nrul 3100 cere pedepsirea lui numai cu 300 coroane! De se întâmplă cu judele, de sigur că ar ședeă undeva la răcoare.

Dar câte și mai câte se întâmplă cu voi, pe cari voi din lipsa de carte și de învățatură nu-le vedeți.

Dacă partea cea mare dintre voi n'ați avut prilejul, ori n'ați voit să umblați la școală ca să învățați, vă gândiți cel puțin la copiii vostri. Și văl pun tare la inimă, dați-i la școală până nu-i târziu, căci foarte grele urmări ne așteaptă și vai și amar va fi de acela, pe care nu-l va afla învățat pentru noi trăim, ci pentru copiii vostri și mare păcat și răspundere are înaintea lui Dumnezeu acel părinte, care nu se gândește de creșterea, binele și fericirea copiilor pe cari numai în școală le poate primi.

Sunt încredințat, că pentru acestea sfaturi bune ce vi-le dau se vor mâniă jupânii

jidani, dar mai vreau a se mâniă pe mine toți Jidanii și toți înșelătorii cari vă suge până la suflet, decât să nu vă mai zic încă odată: *Dați-vă copiii la școală!*

Miersig, Pogorârea-Duchului-Sfânt 1906.

Iulian Paguba
inv.

Ostrov senin...

În ceasurile de reverie, gândul meu aleargă cu drag la templele culturii neamului, în cari mi-am încălzit sufletul și l'am hrănit cu mana vieții. — Imi aduc aminte de acei buni dascăli, cari îndeosebi expuși erau a sucombă sub izbirea vrăjmașă a sorții neîndurate. În creerii munților Bihor, într'un orășel în continuă dezvoltare, avem un gimnaziu românesc. Este Beiușul. Sunt treisprezece ani de când l'am părăsit. La zece l'am revăzut și am plecat cu mintea împăcată și cu inima liniștită, că scumpele așezăminte culturale, gimnaziul, internatul de băieți, internatul fraților mei ortodocși — ș'apoi vatra românească, unde se cultivă cu zel și pricepere limba și tradițiile naționale, — institutul de fete — sunt tot atâtea cetății, cari vestesc lumii râvna și puterea de viață a poporului românesc.

Zilele aceste, după trei ani dela ultima vedere, mi-am adunat în comoara inimii toate amintirile, tot ce-am cetit bun și rău despre Beiuș, și-am plecat la — examene!

Ce deosebire între vremile trecute și îngropate în neant, de odinioară, și cele de acum!

Par'că simt întreaga greutate a clipelor decizătoare pentru viață, când nenea Cori, după examenul verbal de maturitate, vrând, par'că să-mi probeze bărbăția, făcea glume pe tema reușitei, ori căderii din cutare studiu. O peatră de moară n'ar fi așa grea pe inima studentului, ca neliniștea și groaza sfârșitului.

Și totuși s'a sfârșit, cu bine și noroc, har Domnului.

A fost apoi petrecere, banchet, vorbiri entuziaste, făgăduinți de purtare românească, iar în mijlocul nostru, alb, senin, blând și zimbitor, se delectă de atâtea sănătate și tineretă, domnul nostru rectorul Butean, calm, vecinic îngrijit de purtarea noastră, făcea pe sentinela bunelor moravuri; tot așa vajnicul Dr. Stan, care avea darul să ne știe și gândurile... În focul tineresc, cu verva-i obicinuită, purura privindu-ne în ochi, purura vesel și avântat, era bunul român Dumbrava.

Nenea Fechețe, ținea să ne dovedească, cu multă minte, că fără »matez« noi cu greu vom trăi! Era bun, ca vecinic tinerul nenea Stefanica și

calitatea, prin care îndeosebi se distingeă între noi era, că ne iubiă cu inimă de tată.

Acum? »S'a întors mașina lumii!« Nu mai fac examene, ci examinez pe alții; dar' și aceste examene au succes splendid. Norul, ce se ridicase înainte, a fost un fel de nouaș plin cu ploaie bună, sănătoasă. Fildan a rupi-o cu gluma. A făcut un lucru cu minte. Începutul înțelepciunii e frica Domnului. Ei, bine! Cum poate cineva dori să fie provăzut cu certificat de maturitate, când nu cunoaște calea Domnului, iar aceasta e biserica!!! Băieții buni și-au făcut datoria. Și cei slabi și-o făcură, dar' târziu, așa, că pentru consecvențe răspunderea e a lor; Fildan însă mi-a plăcut, pentrucă a ținut să dea importanță și valoare legii ortodoxe.

Bătrânul taica, Vasile, protopopul vechiu al Vașcoului și cel nou al Beiușului, s'a dovedit și de astădată ospitalier, cu inima iubitoare, bună ca în vremurile de demult, — iar maica protoane — vestita gospodină — ne-a ținut vioiciunea și buna dispoziție, cu cele mai alese bunătăți. »Și s'a făcut sară, și s'a făcut dimineață, ziua întâi.« Amabilitatea profesorilor vechi, bucuria reverderii de acum trei ani, cu prietinel Bușița, mi-a dat hotărîrea să stau, după examen, încă o zi în dragălașul Beiuș. Des de dimineață, pe strada principală, de pe la familia, se ivesc Români din depărtări și din provincă. Mi-se părea că s'au trezit acești Români și văzând cum prin munții Bihorului biata doina noastră plânge, s'au adunat la sfat mare, să se înalțe iarăși virtutea română pe la vetrele străbune, să spele rușinea acestor pitice vremi, în cari mulți și-au perdut graiul, portul, — și când colea aud un cuvânt ce mă electriză: festival, după amiazi, festival la institutul de fete, — adecă mergeau Românii la un festival!...

Erau orele 5, spre amurg. Prietenul Sălăgian cu d-na erau interesați să sosiască la timp. Și totuși am întârziat puțin, adecă foarte puțin — primul punct al programei — cel de deschidere ne-a scăpat. Era al doilea: »O cântare, un cântec de veselie, dela mândra ciocărie!«...

Tinerul dr. Pavel, de a cărui cunoștință, din multe motive sunt vesel, ținea să-mi arate în mod cât mai evident, că nu toți Români sunt la fel — amabilul domn Radu Kupă!... De același crez mi-se păreau nenea Borlan cu simpaticul Kéri.

Cântarea s'a sfârșit cu ropot de aplauze, semn vădit, că socoteala românească, publicul frumos și distins, și-a găsit ostrovul senin, oaza de mult căutată a sufletului năcăjit.

Rând pe rând, întreaga programă a fost ascultată cu drag, pentru cuvântul, că bucățile cari s'au declamat, cântările precis executate, au ridi-

Comoara.

Peste satul somnuros din vale, noaptea posomorită, își întinse negrele-i aripi. Nori greoi, în tulburate valuri, purtați de un aprig vânt, amenințau cu peire plutele din fața caselor, a căror vârfuri țuguiate păreau a înfruntă furtuna, ce în porniri grăbite se apropia. Totul avea o înfățișare înfricoșată. Doar' vr'un hăulit răgușit de câne de mai auziai unde și unde, iar murmurul surd al iazului, ce taie ulița mare, părea a fi năbușit de vâjeitul fioros al vântului năvalnic.

Nu trecu mult și din norii destrămați, de vântul ce-i mână din spate, începă să se verse — ca pe guri de ciubară — ploaia, peste casele îmbrâncite și clătinate din temelii de vântul ce acum părea a fi mulcomit de stropii deși și repezi, până ce în urmă încetă cu totul.

E'n miez de noapte. Vântul cu glasu-i subțire amuți, iar ploaia de mult își vărsase puterea. În capul satului de jos, se aud pași șovăitori... Un scârțait prelung, un zgomot de retează și ușa tinzii e închisă. Două umbre își îndreaptă pașii spre fundul grădinii — după înfățișare — un bărbat și o femeie. Pașii le sunt fricoși, șoptesc în taină; iar în spate femeia poartă o sapa, bărbatul un ciocan mare de fier și un hârleț.

— Io nu știu, Andrei, am o indoială mare în inimă. Nu cumva umblăm de-a baba oarbă, noaptea ca strigoii?

— Ce să-ți mai spui, Mărișo, io am văst flacără mare, strălucitoare, am pus acolo semn: o ramură verde de răchită și...

— Dar dacă numa ți-s'a părut? — îl întrerupse femeia.

— Acum, ce să mai zic, vom merge acolo și vom vedea...

Și într'aceea trecură gardul din fundul grădinii și se îndreptară spre »hotarul de mijloc«. Aveau o livadă în »Răchită«, cale de-o jumătate de cias. Și cum era tină mare, fleasca izbită de pașii lor grăbiți făcea un zgomot prelung, așa că se părea, că alți pași le urmează.

Norii se răriau din ce în ce și printre frânturile lor strevezii, licăriau raze galbene de lună. Un vântuleț subțire, începă a clătina frunzele stejarelor din miezuină și la toată clătina, ropotul neîntrerupt al stropilor deși de ploaie, rescopia fiori reci în sufletul lor abătut și le deșteptă gândiri înfricoșate în mintea tulburată...

— Să ști, Mărișo, că de-om găsi ceva, atunci avem să găsim o comoară mare, că spun bătrânii, că cu cât-i flacără mai mare, cu atât is și bani mai mulți. Apoi io, după-cum ți-am spus, am văst o flacără, de părea că s'o aprins ceva, și am auzit și un sunet limpede și ascuțit.

— Numa, așa să fie, dragă, că de nu, pe lângă că luăm noaptea în cap, ne mai facem și de rîs, că ce poți ști...

— Ei, n'ai nici o grije! Cine să te vădă acum?... Alții n'o mai săpat comori și nu i-o mai văst nimeni?... Uite și Dinu Frasinii, de când o găst bani, s'o netezit bine! Era calic, lipit pământului și acum e între cei dintâi...

— Doamne ajută! — fu răspunsul nevestii.

— Suntem aproape. Uite și »Răchită«, de acolo mai sunt numai vr'o trei locuri până la livada noastră...

Au ajuns la »Răchită«, un păraiaș mocirlos altădată, acum riu în toată puterea cuvântului. Punte nu e pe alocurea, căci nici n'aveau lipsă

de așa ceva, acum însă valurile infuriate, se umflă din ce în ce și par' a fi chiar amenințătoare. Dar cu năcaz mare le trec și încep a sui dâmbul, ce li-se ivește în cale.

În sfârșit au ajuns. Semnul mai stă încă, iar locul pare mai svântat ca altele. Bărbatul cu puteri groaznice — pe cari le inspiră (insuflă) de cele mai multe ori momentul — izbește ciocanul greu de pietrișul, ce rezistă, iar temeia trage cu sapa țărana, pe urma ciocanului, și încep groapa... Sudori izvorite din o muncă grozavă, brăzdează fața lui Andrei, dar cu toate astea groapa e numai de câteva urme, iar de comoară nici pomană. Totuși nu desperează! Își desbracă sumanul, își aruncă pălăria cât colo și cu puteri reînnoite își urmează munca încordată. A săpat de un stat de om și ciocanul pare că i-se mai opune. Lovește cu puteri și mai mari, dar acum nu mai sună a piatră, pare că taie în aramă. Cercetează cu deamănuntul și se convinge, că a dat de căldare... Dar deodată femeia tresare!... În frământata-i minte învâlmășită i-se perindară clipite de clipite din timpii viitori, cari de cari mai vrăjite și mai desfătătoare. Și când îi veni în minte iar comoara, o cuprinsă totodată și o groază de moarte, o spaimă amețitoare. Își aduse aminte de vorbele lelii Nuța din sezătoare, că: »banii de prin comori is necurați« și fără de veste i-se ivi înainte o arătare urfă. Se cutremură în tot trupul, glasul i-se lipi pe limbă, părea că totul se învârtă în juru-i și palidă de leșinurile, ce-i aduceau amefeli cumplite, bolborosi vorbe neînțelese și scoase un gemet lung și dureros...

În momentul următor se auzi o ruptură surdă și căldarea se prăbuși în abizul prăpăstios, cel formase o despicătură uriașă de pământ.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 22 Iunie 1906.

— **Nou avocat român.** Anunțăm cu plăcere că dl dr. Ioan Ursu (din Curtici) a depus cu succes censura de avocat și s'a stabilit în Arad, unde se bucură de multe simpatii.

— **Logodnă.** Marele și simpaticul nostru poet Octavian Goga, secretar al Asociațiunii, s'a logodit cu dșoara Hortensia Cosma, gentila fiică a fruntașului român Partenie Cosma, directorul «Albinei». Logodna s'a serbat în București, în pavilionul etnografic român. Trimitem tinerilor logodiți sincerile noastre felicitări.

— **Dl Romul Botezan,** învățător în M. Ludoș, s'a logodit cu dșoara Mărioara Stoița, din Sibiu. Multe felicitări.

— **Incurcătura lui Barabás.** Foile ungurești din Arad fac un tîmbălau de-ți ține urechile, umplu șapte coloane pentru că — cum se zice — a întârziat cu renunțarea dela un mandat de deputat. El a fost adecă ales în 3 cercuri. Regulamentul camerei cere, ca în un restîmp anumit să declare, care mandat îl ține. Barabás a renunțat la cel din Oradea, dar cu renunțarea dela Arad a întârziat și deci ar fi silit să păstreze mandatul Aradului. Se înțelege foile din Arad să bucură, că i-a rămas Aradului «onoarea» de al avea deputat pe «marele» Barabás.

Ne întrebăm, oare n'o fi la mijloc o întârziere plănuită?, căci la Arad se încurcaseră itele și eră pericol să cadă «steagul» kossuthist în mâna vre-unui alt partid, mai mult sau mai puțin patriotic.

— **Treburile slabe.** Din Pilul-mare un român fruntaș ne scrie următoarele:

Nu odată am putut ceti în foaia noastră «Tribuna» povește foarte folositoare pentru noi, pentru îndreptarea și pentru spriginirea noastră. Ni-sa ușile Jidanilor, când noi avem dughenarii noștri. La noi în sat încă sunt unii Jidani, cari trăesc din sudoarea noastră. Ar fi lucru cinstit să nu-i spriginim pe aceștia nici odată, cari nu ne voesc binele, ci ne fac neplăceri și rușine. Ne-am sfătuit odată să nu mai spriginim pe Jidani, dar durere mulți dintre noi însă țân tot cu Jidani. Unii fruntași au zis, să nu cumpărăm pentru sat lemne dela Jidov ci dela un țaran român din

Vărsand, cu numele Pantos, căci e creștin și doară se cade să-l spriginim mai tare pe el, decât pe Jidan. Ne-a fost mare mirarea însă, când am auzit că alți fruntași români au scris o rugare făcută de un Jidan și înaintată la comitat contra celor ce au stricat târgurile cu Jidanul, dela care au cumpărat lemne până acum. Acestor Români le spunem că nu fac bine.

— **Fanatism între Slovaci.** Foile maghiare aduc cu multă durere și înverșunare știrea, că în părțile locuite de Slovaci nu se pot ține examenile, căci mamele nu lasă copiii la școală, ci cer să nu se mai învețe ungurește în școală, ci numai în limba slovacă.

— **Adunarea generală** extraordinară a «Clubului Român», din Viena se va ține Joi în 21 Iunie a. c. st. n. în sala cea mare a restaurantului «Zum Magistrat» (I. Lichtenfelsgasse) la orele 9 seara.

La ordinea zilei este chestiunea înființării comunității bisericesti române în Viena.

— **O găscă ce are de două ori pui într'un an!** O găscă a dlui învățător A. Degan din Vețel com. Hunedoara, după ce a scos în primăvara anului acesta 10 pui și i-a îngrijit 3 săptămâni, i-a lăsat în grija unei mame străine și s'a pus din nou pe ouat, în care rând având 7 ouă, a scos 5 pui.

Întâmplarea aceasta pune în mirare pe toți priivorii văzând pui de aur în luna lui Iunie.

— **Se deșteaptă țărănimea noastră.** Ni se scrie: De vre-o 14 ani avem în Șomcuta un protopop și paroh în persoana dnului Ioan Sârbu care se interesează mult de afacerile bisericesti, școlare încât însă pentru cele naționale încă a dat destule dovezi, că le dorește din tot sufletul și de multe ori și conlucrează la realizarea lor; dar într'un mod cum să zice, «nici cald, nici rece» cedând de multe ori «curtoasiilor» și circumspecției.

Nu-i vorba, sunt bune și acestea și un om de cultura și poziția dsale trebuie să țină cont de ele atunci și acolo unde și când își au locul lor. De când d-sa e paroh aici, în totii anii a făcut ce să face la «Joia verde» (Ur nap) care aici se serbează în Dumineca următoare acelei sărbătoare ungurească — fiind ziua târgului de țară chiar în Joia verde — ba poate că și motivul că Dumineca se serbează s. misă și la noi Români, — în corpore cu toți credincioșii gr. cat. cu praporii, crucea, evangelia, copii îmbrăcați ca ministranți cu faclii ș. a. de alungul stradei principale până la piața comunală să duceau, unde apoi

— Culese de Gavra Crișan din Șiria. —

Frunză verde, rădăcină
Inima îmi tot suspină
Toată lumea o zis așa,
Că nu-i bună dragostea,
Dar acum nu treb' să-mi spună,
Că văd singur că nu-i bună.
Că acela ce iubește,
Nici în lume nu trăiește,
Numai se tot năcăjește.
Tu mândruță cu ochi de mură
Rău farmec avuși în gură,
Că de când te-am sărutat
Eu nu te-am mai uitat
Drag mi-a fost, mândră de tine
Că de sufletu din mine,
Dar din drag cu ce-am ales?
Numai lacrimi să tot vărs.

— Culese de Florea Dan din Siclău. —

Cântă cuculețule
Toate diminețile
Pela toate porțile
Și să se scoale toncile
Că rămân cu vacile
Inchise săracile.

Mândra 'naltă subțirică
Șede lângă mămăligă,
Mămăliga ciocote
Pe cum somnu se trude,
Mămăliga dă din oală
Pe cum somnu se omoară.
Badea meu de peste deal
Ar veni și n'are cal

Fie-i moartea de înecat
Moară necuminecat

Știutu-ti-o lele focul,
Că'n tine mi-o stat norocul,
Știutu-ti-o lele, para,
Că'n tine mi-o stat tigneala
Să fi știut mai întăe
Făceam câte-o Liturgie,
Făceam Sâmbetele toate,
Și te scoteam dela moarte,
Că tu de când ai murit
Nime nu mi-o trebuit.

A mers vestea, drag badiță
Că înșeli la copiliță
Suci musieața și bei vin,
Și cânti cu ziua de plin,
Și tu ești un strugur dulce
Blăstămătea-și și m'a-și duce
La curțile dorului
În țara Sibiiului
Unde-s porțile deschise
Mândrele pe table scrise,
Tu să stai și să cetești
În lume să pătimești
Că nu stai unde iubești
Cucule, codru 'nverzește
Cântă și te veseleşte
Numai mie nu-mi cântă
Că nu mi dragă lumea
Și sunt foarte supărat,
Și nu mi de-al tău cântat
Și sunt foarte năcăjit
Și nu mi de-al tău huit

cat sufletele în sfere ideale. — Dintre toate s'au remarcat însă declamațiunile în limba română, germană și franceză; iar punctul de forță, fără îndoială a fost «Doina» și «Casa fermecată», pieze teatrale, localizate de harnica româncă d-ra profesoară Elena Fabian.

Atâta vervă și duh românesc merit a direcționă viața femeii române din viitor, s'a degajat din piesele aceste, încât am rămas adânc pătrunși de spiritul sănătos în care sunt crescute vestalele focului sacru, floricelele alese din grădina fermecătoare a poporului românesc!...

Numai înainte, dșoară Fabian, căci Dumnezeu răsplătește, cu dragostea sa nemărginită și cu dreptate pe aleșii săi. Laude nu-ți voi aduce, pentru că acele trec ca fumul, dar' lumea știe, că de-a avut parte de dulci elevații sufletești la festivalul fetițelor dela Beiuș, din anul acesta, cea mai frumoasă floare din cununa recunoștinții și-se cuvine DTale.

Este deci mințit cuvântul, că în Beiuș s'ar fi stricat Românii, intelectualii cari conduc așezămintele de cultură, și fac un serviciu rău neamului scriitori și raportorii de ziare, cari conduși de interese strănte, de ordin personal, nu să știu ridica la obiectivitate spunând adevărul.

La predarea piesei «Casa fermecată» s'a remarcat îndeosebi E. Mladin, o fetiță drăgălașă, care prin tonul ei firesc și milos, a semănat în sufletul nostru sentimentul omenesc cel mai generos: mila. Laudă i-se cuvine!

Cuvântul de încheiere a festivalului, rostit de o copilă deșteaptă, cu mult avânt, al cărei nume, voind să ținuesc intenția mea de-a raporta — nu l-am notat, — tradează din nou pe meșterul priceput, domnișoara Fabian.

În acest cuvânt duios să spun multe adevăruri crude la adresa «inteligenții» cari preferă opere și ziare străine în familie, în detrimentul dezvoltării literaturii și limbei românești. Când se va publică raportul anului școlar prezent, cine dorește a cunoaște spiritul înălțat în care se crește româncă în această școală, va ceti încât bogata merinde de viață a fiitoarelor mame române.

Două tablouri ca 'n povești, reprezentând «Doina», închee acest festival. Am șoptit atunci doctorului Pavel și merituosului prof. Bulc aceste cuvinte: Domnilor, neamul acesta trăiește în veci!

Al. Muntean al lui Vasile.

AVIS.

Rugăm pe toți restanțierii să binevoiască a-și achita abonamentul, iar pe cei-ce plătesc lunar, să-și reînnoiască abonamentul. Administrația.

Groaza de moarte îl cuprinse și pe Andrei. Degetele încheștate pe coada ciocanului i-se înțepeniseră, fiori reci de ghiață îi furnicau prin întreg trupul și — fără să mai poată ridica bărem odată ciocanul — înlemni pe o clipită, apoi pe încetul se desmeteci și inconștient își făcū semnul crucii... Deodată — ca prin minune — se învioră, prinse curaj și putere și-și îmbărbătă și nevasta cu vorbe dulci. Apoi, ca deșteptat dintr'un somn greu își luă ciocanul și hârlețul de-a umărul și întovărășit de nevastă, o luă cătră casă...

S'a vorbit mult în urmă prin sat și mai ales prin șezători despre groapa din «Răchita» și în legătură cu ea despre comoara găsită; dar adevăratu-i secret numai Andrei al Măriutei îl știe...

Aurel Dobrin.

POEZII POPORALE.

— Culese de Iosif Zimel din Bistrița. —

Mult mă întrebă inima
Doare-mă ceva ori ba?
Eu tot zic că nu mi rău
Lacrămile-mi curg părău,
Ochii fac baltă de tău
Pentru tine mândră zău...
Că ne-am despărțit noi, lele,
Pe obraz cu lacrămile,
Și ne-am despărțit noi bade
Pe obraz cu lacrimi calde,
Și cine ne-o despărțit
Fie-i moartea de cușit
Și moară nespovedit.

din cele 4 altare făcute din crengi verzi, unul era rezervat pentru popa gr. cat., ca să citească o evanghelie și câte-va răspunsuri.

Duminecă în 17 l. c. nu s'a sfetit bine planul, căci poporul n'a vrut să mai meargă așa că pe când plebanul rom. cat. și contele Teleki așteptau în mare nerăbdare, iacă primesc numai biletul dus de cantorul din care au aflat că românii nu mai vreau a face cu ei cauză comună nici în afaceri religioase, pentru că la alegerea trecută au fost huiduiți de ungurașii contelui și numiți «parast oláh, buta etc.» Bine ar fi când dl. protopop și alți păstori ai poporului ar învăța a nu să mai găjuli ungurilor pentru nu știu ce interese și a păzi cu sfințenie datinile ceremoniale și legea noastră strămoșască, ca nu cumva mai târziu poporul să creadă că suntem una cu papistașii...

X.

— **Un ciobănaș îndrăzneț.** Zilele acestea un ciobănaș își pășteă turma de oi lângă râul Sajó aproape de stațiunea Feled. O oaie mai sburdalnică rătăcise pe podul de care se apropiă tocmai atunci trenul. Ciobănașul nostru alergă în fuga mare să scape oaia de pe șinele trenului, dar când o prinse nu mai avea timp de a să întoarce de pe pod. Atunci cu oaia la supțioară, el sări în râu și eși cu inotul din apă scăpând și oaia. Trenul se oprise din fugă în mijlocul podului iar un fibrău aflător pe el a pornit cercetarea.

— **Statuia lui Bismark din Hamburg.** Statuia gigantică a «cancelarului de fier», care trebuia să fie desvălită încă anul trecut, dar s'a amânat din cauză, că n'a fost gata, — se va desvăli în zilele acestea. Statuia e înaltă de 14 metri și e opera sculptorului Leclerer și a arhitectului Schandt.

— **Profetiri.** În Berlin o femeie a scos o carte cu titlul: «Priviri în viitor», în care face mai multe profetiri. În America un alt profet a prevestit, că în 1908 orașul New-York se va nimici. Anume marea va înghiți insula pe care e zidit orașul. Foile americane scriu foarte serios și îngrijate, căci americanii cam cred în adevărul profetiei, mai ales cum se zice — același om a prevestit și pustiirea San-Francisco-ului și erupțiunea Vezuului etc. În Italia în 1788 un preot catolic încă a scris o carte de profetiri, dintre cari unele s'au și împlinit. Astfel a prevestit și pustiirea în 1906 a Vezuului, care să va repeși și în 1907. Tot în 1907 va fi o mare revoluție în Europa de mijloc; în 1912 va fi un război mare, care va cuprinde toată Europa.

Până atunci mai putem însă trăi din mila prea cinstiului profet.

— **Populația Bosniei și Hertegovinei.** Conform numărării celei mai noi cele 2 țări au 1,568.092 de locuitori, dintre cari aproape un milion și jumătate sunt plugari. Sunt 673.246 ortodoksi (sârbi), 548.632 mohamendani și 334.142 catolici. Emigrarea din 1883—1905 e numai de 32.625.

Școli sunt 352, adică să vine o școală la 4455 de locuitori.

— **Petire... cu țigara.** În Hollanda e obiceiul curios, dar destul de frumos, că feciorul care voiește să se însoare, bate la poarta alesei inimii sale și cere foc să-și aprinză țigara. Dacă i-se dă întâia oară, să repetă același lucru de 3 ori. A 3 oară, chiar dacă i-se dă foc, dar nu e poftit în casă, însămnă, că e refuzat; dacă e însă poftit în casă, aici își spune dragostea fetii și ea hotărăște.

— **Mormântul lui Széchenyi prădat.** Tâlhari necunoscuți au spart cripta familiară a lui Széchenyi în Nagycenk și au furat obiectele de valoare din criptă și de pe morți. Intre ele sunt și hainele de gală, în cari s'a sinucis marele bărbat. Negăsind destule scumpeturi, hoții de năcaz au rupt o mână și i-au spart pieptul la un mort.

Dacă vor fi prinși scârboșii tâlhari, ar merita spânzurați pentru această faptă mârșavă și fără pietate.

— **Catastrofa dela Oravița.** Miercuri după amiază a fost mare rupere de nori în Oravița. În urma ploilor multe, s'a înmuiat pământul într'atâta, încât s'a surpat o parte din dealul de lângă oraș. Pământul prăvălit a astupat alvia râulețului ce curge pe acolo; acesta s'a umflat așa de tare, că a rupt zăgaturile și s'a vărsat în oraș, unde apa s'a ridicat până la un metru și jumătate. Apa a pătruns în toate casele, pustiind totul. *Partea numită Ogaz, locuită de români, e nimicită total cu case cu tot.* Toate sămănăturile sunt pierdute. Sunt 2 copii înecați.

— **Demonstrația calfelor de prăvălie.** O dorință veche și îndreptățită a calfelor de prăvălii din Pesta este, ca prăvăliile să fie închise sara la 8 ceasuri, iar nu la 9—10, ba și mai târziu câteodată; ca astfel să aibă și ei un ceas, două liber înainte de culcare. Dar patronii lor s'au împotrivit todeauna. În sfârșit răbdarea lor încă s'a gătat și Miercuri au ținut adunare mare de protestare. După adunare au făcut demonstrație pe străzile principale, spargând ferestrele

vitrinelor dela prăvăliile deschise. Într'un loc au și pușcat, dar din norocire n'a fost nimeni rănit. Poliția a arestat pe mulți dintre ei.

— **Programa examenelor publice dela școala civ. de fete din Arad, la finea anului școlar 1905/906.**

Vineri, în 9/22 Iunie înainte de amiază: dela 8—12 examen din toate studiile cu elevele din clasele I și II.

Sâmbătă, în 10/23 Iunie înainte de amiază: dela orele 8—12 examen din toate studiile cu elevele din cl. III și IV.

Duminecă, în 11/22 Iunie, după amiază, dela 4—6 ore examen din muzică, cântare, declamațiuni, încheierea festivă a anului școl. și distribuirea testimoniilor.

Lucrurile de mână, probele de caligrafie și desemn vor fi expuse în decursul examenelor într'una din salele școlii.

Direcțiunea institutului invită cu stimă pe părinții elevelor, pe amicii școlii și pe întreg publicul românesc.

— **Examenele de maturitate la gimnaziul român din Brașov încep la 13 Iunie v. și se termină la 15.** Examenele de clasă atât la gimnaziu cât și la școala comercială încep Luni la 19 Iunie st. v.

— **Biblioteca Academiei Române.** Mișcarea în luna Mai 1906. I. Consultarea. A. Cărți tipărite. 1. Cerute cu buletine cetitori 757, volume 2123. 2. Imprumutate acasă cetitori 10, volume 43. Total cetitori 767, volume 2166. Aflătoare în sala de lucru: cărți 1766. Reviste române 9. B. Manuscripte și documente. Manuscripte cetitori 66, volume 277. Documente cetitori 49, volume 5213. Cărți vechi românești (1508—1830) cetitori 40, volume 51. II. Sporirea. Primate. 1. Conform legii dela 23 Martie 1904. Volume și broșuri 221 reviste române 176, foi volante 553. 2. În dar sau în schimb volume și broșuri 53, reviste române 24, străine 36, volume mscr. 1, documente 1. 3. Cumpărate volume și broșuri 29, reviste române 3, străine 92, volume manc. 6, docum. 1537, foi volante 14. Total volume și broșuri 303, reviste române 203, străine 128, volume mscr. 7, documente 1539, foi volante 567.

— **Condamnat pentru limba română.** Dl. Rubin pația, avocat în Alba-Iulia, a fost condamnat de camera advocațională din Cluj la 200 cor. amendă pentru că într'un proces al său de calumnie dânsul ca acuzat s'a apărat la judecătorie în limba română. Această pedeapsă, absolut contrară legii, arată evident șovinismul camerei advocaționale din Cluj, ca și al camerei advocaționale din Timișoara, etc.

Dar trimite slujile
Să-i trimet eu buzele,
Dară eu nu-s fată ludă
Să trimit gura pe slugă.
Vie gazda slujilor,
Că ști rându buzelor,
Vie cel-a ce i-a mânat
Că știe la sărutat.

Decât mândră te-ași vedeă
În brațele altuia
Mai bine mândruță-ai fi
Înainte uși mele
Între două furci de lemn,
Când vei eși mândră afară
Să te hășiesc de cioară.

— Culese de Dimitrie Crișan din Feldioara. —

Așa-mi cântă-un pui de cuc
Să-mi las țara să mă duc,
Și în jos pe cea vâlcea
Așa-mi cântă-o pasărea
Să nu-mi las eu țara mea.
Că nu-i viață mai amară
Decât cea din străină țară
Și nu-i dor și chin mai greu,
Cași când lași satul tău.
Să te duci în sat străin
Să puni pe spate mult chin.
Pentru'n pic, de sărutat
Tot am zis și m'am jurat
Că nu mai merg prin alt sat
La nevastă cu bărbat.
Dar aseară m'am scăpat
Și am mers într'alt sat

La nevasta cu bărbat.
Și când era dragostea dulce
Pe bărbat dracu-l aduce.
Îl întreb d'al lui zănat
El mă 'ntreabă ce-am cotate,
Îl 'ntreb de unde vine
El cu băta 'ncap la mine.
Eu 'l întreb de sănătate
Nu știu băta fost ori pumn
Numai din spate eșea fum;
Eu întreb a patra oară
El să face foc și pară;
Eu întreb mai răspicat,
Ce a văzut pe unde'a umblat,
El mă prinsă ca pe sfoară
Și mă dădu pe ușe afară
Eu văzând că cum merge
Începui și eu a șterge.
Dar sărind eu gardurile
Mă ajungeau bătele
Dă-mi rupeau coastele
Și-mi îndoiau spatele,
Și umblând după iubit
Dumnezeu m'au pedepsit.
Și 'ntro groapă m'a trântit
Într'o groapă cu urzâci
Prin urzâci în patru brânci
Cu ochii plini de beșici
Prin sus ai și foc și vai
Dabia și dabia scăpai.
Când era la săritură
Mă 'nbia mândra cu gură
Mândra năpoi mă strigă
Și cu gura mă 'nbia,
Dar eu de scărmanătură
Și de multă usturătură,

Nu-mă mai gândii la gură,
Ci la drağa alergătură.
Însă mândra tot zicea
Să mă 'ntorc eu iar la ea
Dară eu, pară de foc,
Așa-i răspunsăi de loc:
Mândră, mândruleaua mea,
Fie-ți gura ca para
Buzele ca faguru
Nu ți-oi mai că ca pragu.
Fii tu mândră sănătoasă
Eu mă ieu la fugă groasă.
Într'un vârf de munte 'nalt
Cu capul în două spart...
Și când am fost sus pe munte
Mi-am făcut luntre și punte.
Dumnezeu tot mi-au ajutat
Și de moarte am scăpat.
Dumnezeu să te ferească
De dragostea muierescă
Că te uști dă te faci iască,
Te bagă 'n boală cănească.
Dragostele muieresti
Te fac ca să nebunești.
Dar lăsând eu aștea toate,
Mai povestesc ce să poate,
Mă uitai pe munte 'n jos
Văzui doi oameni frumoși;
Unul cu sabia 'n dungă
Vinea ca el să mă ajungă.
Dară eu gândii de loc
Că aci nu-i chiară joc.
Mă luai la sănătoasă
La codrul cu frunza deasă.
Sus la codru m'am suit,
Codrului așa-m grăit:

— **Un caz drăgălaș.** Pe trenul care alaltăieri mergea dela Arad spre Oradia-Mare, s'a întâmplat un caz mișcător în drăgălășia lui. O copilă de 4 ani ședea pe o bancă mâncând cu poftă niște ciраse. Nimeni nu o păzeă iar de gâtu ei era atârnată o tăbliță cu următoarea inscripție: «Rog pe bunii călători de a îngriji în drum pe copila mea și de a o conduce în Oradia-Mare în strada Közép-utca numărul 38». Călătorii au îngrijit cu multă plăcere de copilă. Ajungând la Oradia-Mare ei au dat-o în grija unui gardist care a condus-o la tatăl ei mașter Cserney N. József ne mai fiind mama în stare să o mai țină.

— **Invitare.** Un grup de studenți dela gimnaziul din Beiuș invită cu toată onoarea la Concertul ce-l va arangia Duminecă la 24 Iunie 1906 st. nou în sala cea mare a hotelului »Stăna dela vale« (Beiuș), sub conducerea dlui Mihail Cosma. Inceputul la orele 8 seara.

— **Clasa a treia pe trenul accelerat.** Kosuth ministrul de comerț a dat poruncă să se facă încercare la trenul accelerat și cu vagoane de clasa a treia. Incercări se și fac pe liniile dintre Budapesta — Marchegy și Budapesta — Bruck.

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J. și fiul* Arad.

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer, Pécs.** În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3-30—4-40—6-60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe *Lechner și Fleischer, Arad, Szabadság-tér 17* Telefon 475.

— **Wolf J.,** pantofar de ghețe femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minorității).

— **Nefericire.** Pentru cine e rob cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul »Am fost bețiv.»

BIBLIOGRAFIE.

În tipografia seminarului arhidieceșan din Blaj, a apărut și se află de vânzare cu prețul de 4 cor. 50 fil.; pentru România 5 lei »*Mântuește-ți sufle-*

Pleacă-ți codrule vârfu
Ca să-mi arădici trupul,
Codrul vârfu și-au plecat
Trupul lui la arădicat.
Dusu-s'au bădița dus
Prin codrii la munte 'n sus
Ducându-se bădița,
Codru cel verde 'l muștră
Frunzele cu muștratu,
Paserea cu cântatu
Apele cu murmuru
Și inima cu doru,
Bădița s'a supărat
Calea 'n codru a lăsat,
Și înapoi 'mi vinea,
Codrului așa-i zicea:
Codruleț cu frunză deasă
Pleacă-ți vârfu și mă lasă
Să-mi ieu calea cătră casă,
Dintr'atâta frunză deasă
Codrul vârfu și-a plecat
Pe bădița l'a lăsat
Acasă el a plecat.
Codrul verde l'a lăsat,
Rămâneți toți întră flori.

tul», predici pentru misiuni de I. P. Taussaint, traduse în românește de membrii societății de lectură »*Inocențiu Micu Klain*« a teologilor din Blaj.

În editura institutului tipografic »*Lucafașul*« (Budapesta, IV, Molnár-utca 10) a apărut »*Mara*« roman, de Ioan Slavici. Prețul 2-50 cor. în România 3 Lei.

Economie.

Arad, 22 Iunie 1906

Pentru a delătură mucezeala de pe păreții umezi în pivnițe, îi vâpsim cât de gros cu o tencuială de var, în care am amestecat o soluțiune de peatră vânăță (vitriol de aramă), sau îi stropim bine cu soluțiunea aceasta. Pentru fiecare ladă de tencuială sunt de ajuns 5 chilograme de peatră vânăță.

Cum scoți din vin mirosul de vas? Iai grâu atâtea păhară, câte sute de litre conține vasul. Prăjești grâul ca pe cafeauă, îl pui îndată într'un săculeț lungureț, anume făcut, îl legi cu o ață de un capăt și-l slobozi în vas, lăsând așa afară, îl astupi și-l lași să curăță vinul. Dacă nu mai încerci.

Pentru înmuițirea peștilor s'au aruncat în Murăș și în Tisa la Arad, la Seghedin și la Căniș-Turcească ca la două sute de mii de pești de cei cultivați în pescării anume, ca să se înmulțească și prin rurile pomenite și ca să ajungă lumea mai ușor la un nutremânt bun.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 18 Iunie.

INCHEEREA LA 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7—83 7.84
Secară pe Octomvrie	6.59— 6.60
Orz pe Octomvrie	6.71— 6.72
Cucuruz-pe Iulie	6.39— 6.40
Grâu pe Aprilie 1097	8.11— 8.12

INCHEEREA LA 5 ORE :

Grâu pe Octomvrie 1906	7.84— 7.85
Secară pe Octomvrie	6.59— 6.60
Ovas pe Octomvrie	6.69— 6.70
Cucuruz pe Iulie	6.39— 6.40
Grâu pe Aprilie 1907	8.12— 8.13

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 116—118 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 123—125 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 124—125 fil.; mijlocii părechea 240—260 kgr. greutate 124—126 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Posta Redacției.

Augustin Vicaș, Șimleu. Regretăm că n'avem pe cine trimite la serbări. Dorim succes și vă rugăm a ne trimite informațiuni despre decursul serbărilor.

Liță, Cluj. Tocmai trei săptămâni ați lăsat să treacă până să ne trimiteți »noutatea»?

Călin. Seghedin. Am primit. Privitor la cele din scrisoare, am dorit o înțelegere verbală. Ne tot pregătim să te vedem.

Redactor responsabil : Sever Bocu.
Editor proprietar : George Nichin.

Căsătorie.

Un tinăr român arădan caută pentru a lua în căsătorie o domnișoară din familie bună, inteligentă și frumoasă, în etate de 20—26 ani, cu zestre.

Oferte serioase însoțite de fotografie a se trimite sub cifra »7333« la administrația foii »*Tribuna*« din Arad.

Discreția chestie de onoare.

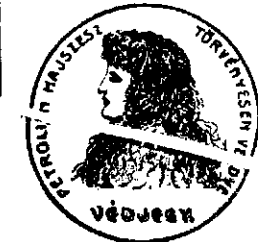
Adiunct advocațional

cu praxă de cartea funduară poate fi aplicat din prima Iulie a. c. în cancelaria subscrisului avocat pe lângă condițiuni favorabile. Iuriștii preferiți. A se adresa subscrisului.

T.-Recaș, la 16 Iunie 1906.

Dr. Lucian Georgevici,
advocat.

Cultivarea părului. Cea mai obvenientă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufăr de acest morbo în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, dooare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă »*spiritul de păr PETROLIN*«, despre ce prin epistole de recunoștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ee alt morbo de cap si în mod avântă-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricăcioasă. Se capătă numai la pregătitorul : Drogeria și laboratorul de cosmetică *Koranyi și Wachsmann, Szabadka.*

Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate căpăta și în prăvălia de toalete alui Hegedüs Gyula.

Am fost bețiv în totdeauna până ce medicamentul contra bețurii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela orice bețură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce bețură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmacia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Glöckner József

Spălătorie chimică și atelier de oo o o vâpsit de haine. o o oo Seghedin, strada Iskola n-rul 27. Timișoara-cetate. str. Hunyadi 6.

Curățește și vopsește tot felul de haine pentru femei, bărbați și copii, oo o o rolete și broderii. o o oo

Comande din provincie se efeptuesc punctual și prompt.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corăspunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mânate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

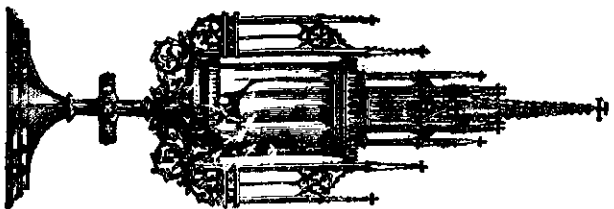
Ioan Gotfră și fiul

atelier de sculptură, tâmplărie și strugărie
Oravița-Română.

Aranjament complet pentru
efectuarea de icono-
stase (tâmpile), tronuri,
jețuri, strane, chivo-
turi, răpizi

și orice alte lucrări de lem-
nărie în bisericiile noastre de
rit oriental.

**Scufitare și efectuare
de planuri după co-
mande, mobile** și tot
felul de
instrumente de școală,
bănci, table, catetre, ma-
șini de socotit etc.

Prețuri moderate. — Garanția desavârșită.

La cerere atestate despre rezultate de până acum.

Asigurați contra focului: case,
bucate, mobile, vestimenta, mărfurile

Agentura principală din Arad

A BANCII GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA”

Primește oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichș, Bihor, Caraș-Severin, Timiș
și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai
favorabile condițiuni!

1. În ramanul vieții: ospitale cu termen fix, rente,
zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din
urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în situa
morții întemplată;
2. În ramanul fecului: alături de tot felul, mobile,
mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, halate,
revizite ș. a. prin spargere;
4. Contra grăndinei: grâu, secară, orz, ovăz, ovăz,
ovăș, viță (vinea), plante industriale: cânepă, in, hâmbat,
nuteșuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturile noastre locale și cercuale mai în fe-
care comună și direct prin

Agentura „TRANSYLVANIA” în Arad
principală
Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul
morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furturilor prin spargere:
bani și tot ce aveți de preț!

Exposițiune în Torontal-mic.

Filială în Buziaș.

„TIMIȘIANA”

instituit de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. . . . . Depuneri : : Cor. 2.000.000.
Capital de fond Cor. 560.000. Fond de rezervă Cor. 150.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă
deponenților 4¹/₂%, după depuneri peste
2000 cor. cu abzicere de 90 zile 5⁰/₁₀ in-
terese netto. Darea de venit după capita-
lele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plă-
tesc fără abzicere. Depuneri și ridicări se pot face
pe cale postală, și se expediază franco.

Escomplează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite ipototecare
precum și amortizaționale în modul cel
mai culant.

Direcțiunea institutului.

AVISY

Avem onoare a cunoștința onoratu
public, precum și pre stimații nostri
cienți, că din cauza ridicării chiriei
prea mare de prăvălie

dela 1 August

suntem siliți a ne strămuta prăvălia noa-
stră de acum **din Andrassy-tér 22**

în Szabadság-tér Nr. 14

„LA CIZMA ROȘIE”
(lângă fostul PORTIER).

Având în vedere și mai departe a servi
onoratului public cu marfă bună și prețuri mo-
derate, rog totodată a lua la cunoștință strămu-
tarea prăvăliei și a ne da și mai departe spri-
jinul D-Voastru.

Cu simă:

Iustin Olariu

conducătorul Societății Călfunariilor
Aradii Gzipészek Termelő Szövetkezele.